

برای استفاده از دستورات `GROUP BY` و `HAVING` در پایتون و پایگاه داده‌ها مانند MySQL یا PostgreSQL، می‌توانیم داده‌ها را بر اساس یک یا چند ستون گروه‌بندی کرده و سپس با استفاده از دستور `HAVING`، فیلترهایی را پس از گروه‌بندی اعمال کنیم. در ادامه توضیح می‌دهم که چطور می‌توان این دستورات را در پایتون استفاده کرد.

1. گروه‌بندی داده‌ها با `GROUP BY`

دستور `GROUP BY` برای گروه‌بندی داده‌ها بر اساس یک یا چند ستون استفاده می‌شود. این دستور اغلب همراه با توابع تجمعی مانند `MIN()`، `MAX()`، `AVG()`، `SUM()`، `COUNT()` استفاده می‌شود تا اطلاعاتی مانند مجموع، میانگین یا تعداد هر گروه محاسبه شود.

1.1 مثال استفاده از `GROUP BY`

فرض کنید یک جدول به نام `orders` داریم که شامل اطلاعات سفارش‌ها و مبلغ آن‌ها است. می‌خواهیم تعداد سفارش‌ها و مجموع مبلغ هر مشتری را بدست آوریم:

```
import mysql.connector

# اتصال به پایگاه داده
conn = mysql.connector.connect(
    host="localhost",
    user="root",
    password="password",
    database="your_database"
)

cursor = conn.cursor()

# محاسبه تعداد سفارش‌ها و مجموع مبلغ customer_id گروه‌بندی داده‌ها بر اساس
cursor.execute("""
    SELECT customer_id, COUNT(*) AS order_count, SUM(amount) AS total_amount
    FROM orders
    GROUP BY customer_id
""")
result = cursor.fetchall()

for row in result:
    print(row)
```

در این مثال:

- داده‌ها بر اساس ستون `customer_id` گروه‌بندی شده‌اند.
- برای هر گروه (یعنی هر مشتری)، تعداد سفارش‌ها و مجموع مبلغ سفارش‌ها محاسبه شده است.

2. فیلتر داده‌ها پس از گروه‌بندی با `HAVING`

دستور `HAVING` به شما این امکان را می‌دهد که داده‌های گروه‌بندی شده را فیلتر کنید. این دستور معمولاً پس از دستور `GROUP BY` استفاده می‌شود و به شما اجازه می‌دهد تا نتایج گروه‌بندی شده را براساس شرایط خاصی فیلتر کنید.

2.1. مثال استفاده از HAVING

فرض کنید می‌خواهیم فقط مشتریانی را نمایش دهیم که مجموع مبلغ سفارش‌هایشان بیشتر از 1000 واحد باشد:

```
cursor.execute("""
SELECT customer_id, COUNT(*) AS order_count, SUM(amount) AS total_amount
FROM orders
GROUP BY customer_id
HAVING SUM(amount) > 1000
""")
result = cursor.fetchall()

for row in result:
    print(row)
```

در این مثال:

- ابتدا داده‌ها بر اساس `customer_id` گروه‌بندی شده‌اند.
- سپس با استفاده از دستور `HAVING`، فقط مشتریانی که مجموع مبلغ سفارش‌هایشان بیشتر از 1000 واحد است، نمایش داده می‌شوند.

3. تفاوت WHERE و HAVING

- `WHERE`: برای فیلتر کردن داده‌ها قبل از گروه‌بندی استفاده می‌شود.
  - `HAVING`: برای فیلتر کردن داده‌ها پس از گروه‌بندی استفاده می‌شود.
- اگر بخواهید داده‌ها را قبل از گروه‌بندی فیلتر کنید، از `WHERE` استفاده می‌کنید. اگر بخواهید فیلترهایی پس از گروه‌بندی اعمال کنید، از `HAVING` استفاده می‌کنید.

3.1. مثال تفاوت WHERE و HAVING

فرض کنید می‌خواهیم فقط سفارش‌هایی که مبلغشان بیشتر از 100 را دارند را گروه‌بندی کنیم و سپس مجموع مبلغ‌های هر گروه را فیلتر کنیم که مجموع آن بیشتر از 1000 واحد باشد.

```
cursor.execute("""
SELECT customer_id, COUNT(*) AS order_count, SUM(amount) AS total_amount
FROM orders
WHERE amount > 100
GROUP BY customer_id
HAVING SUM(amount) > 1000
""")
result = cursor.fetchall()

for row in result:
    print(row)
```

در اینجا:

- ابتدا از دستور `WHERE` برای فیلتر کردن سفارش‌ها با مبلغ بیشتر از 100 استفاده شده است.
- سپس داده‌های فیلتر شده گروه‌بندی شده‌اند.
- بعد از گروه‌بندی، دستور `HAVING` برای فیلتر کردن گروه‌ها با مجموع مبلغ بیشتر از 1000 استفاده شده است.

4. استفاده از `GROUP BY` و `HAVING` در PostgreSQL

در PostgreSQL هم نحوه استفاده از `GROUP BY` و `HAVING` مشابه MySQL است.

4.1. اتصال به PostgreSQL

```
import psycopg2

# اتصال به پایگاه داده
conn = psycopg2.connect(
    dbname="your_database",
    user="postgres",
    password="password",
    host="localhost"
)

cursor = conn.cursor()
```

4.2. گروه‌بندی و فیلتر کردن داده‌ها

```
cursor.execute("""
    SELECT customer_id, COUNT(*) AS order_count, SUM(amount) AS total_amount
    FROM orders
    GROUP BY customer_id
    HAVING SUM(amount) > 1000
""")
result = cursor.fetchall()

for row in result:
    print(row)
```

5. نتیجه‌گیری

در پایتون و هنگام کار با پایگاه داده‌ها (چه MySQL و چه PostgreSQL)، می‌توانید از دستورات `GROUP BY` و `HAVING` برای گروه‌بندی داده‌ها و سپس فیلتر کردن نتایج گروه‌بندی شده استفاده کنید. این دو دستور به شما کمک می‌کنند تا داده‌ها را به شکلی مؤثر و بهینه تجزیه و تحلیل کنید.